

SA BUKA TE MAIKA Sa Vinabakala

Se poropita Maika si tavetavete keke gua pa totoso tadi Aisea pa Ziuda meke Hozea pa Izireli. Sa totoso si pa varikorapadi ri na vuaheni zuapa gogoto lima ɻavulu puta meke onomo gogoto vesu ɻavulu onomo vuaheni sipu lopu ele podo se Zisu Karisito, koari na totoso sapu koa bañara sari Zotamu, Ehazi, meke Hezikaea pa popoa Ziuda. Mae guana si asa pa Moreseti, keke vasileana hite pa Ziuda.

Sa kinorokorotae te Maika si la koari pa Ziuda meke Izireli, sapu sa tinahuara tadi pa Zerusalema meke Sameria si kote ta evana. Sa inavoso tanisa si kekenono gua te Emosi pa Izireli sapu la gua koari tie tagotago. Sari tie tagotago si nonovali sari tie malaña; hiko i rini sari tie malaña pa sikele kokohadi. Sari tie sapu kopu nia sa vinahesina sa Tamasa meke ari palabatu pa kali vinaripitui si kaleadi beto. Meke sari poropita hinokaradi si ta tozi pude mokomoko.

E poropita Maika tozi va kenu ia sa pinodo tanisa Karisito pa Betilihema sapu gorevura pa pinodo te Zisu. Pa varikorapadi ri nana inavoso tinahuara si tozi ia sa sa tinolava nomana hola te Zaione sapu korapa mae.

Sari Nati Pinaqapaqahana sa Buka

Kote va kilasi e Zihova sari Nana tinoni. Hinia 1:1 kamo hinia 3:12

Zaione meke sa minae te Karisito. Hinia 4:1
 kamo hinia 5:15
 Ta zutu meke tava manoto sari tie te Zihova.
 Hinia 6:1 kamo hinia 7:20

Sa Ginarunu te Maika

¹ Hiera sa zinama te Zihova sapu kamo la koe Maika, sa tie pa Moreseti, koari na totoso sapu koa banara pa Ziuda sari Zotamu, Ehazi, meke Hezikaea. Sa dinogodogorae sapu dogoria sa si pa guguadi ri na popoa Sameria meke Zerusalema.*

*Na Tinaruqoqo te Maika la koari pa Sameria
 meke Zerusalema*

² Mi va avoso, gamu na tinoni, doduru gamu kasa,
 va taliña mae, agoi na popoa pepeso meke doduru pu koa pa korapana,
 pude mani tava sosode koa gamu se Zihova sa Banara,
 sa Banara pu koa koasa Nana Zelepade hopena.

³ Dotu! Se Zihova si korapa mae, mae gua koasa Nana vasina;
 gore mae si Asa meke kote ene koari na vasidi ululudi pa popoa pepeso.

⁴ Sari toqere si kolo dia mo pa kauruna Sa meke sari lolomo si viqala rua tu,
 guana tinina sa kadolo sapu kolo pa nika;
 guana kolo sapu titisi gore pa taba.

* **1:1** 2 Ban 15:32 kamo hinia 16:20, 18:1 kamo hinia 20:21; 2 Koron 27:1-7, 28:1 kamo hinia 32:33

- 5 Doduru hire si koa gua koari na kinaleana te Zekopi,
 koa gua koari sinea tanisa butubutu Izireli.
 Nasa sa kinaleana te Zekopi?
 Lopu sari tinavete tadi pa Sameria tu?
 Nasa sa vasina ululuna te Ziuda?
 Lopu sa popoa Zerusalema tu sia?
- 6 Ke zama se Zihova, “Gua ke sa popoa Sameria
 si kote iliri la nia Rau pa kobi remoremo,
 na vasina pude lete inuma vaeni.
 Sari patu si kote gona lani Rau pa lolomo
 kote huara va inete ia Rau sa vasina sapu
 sokirae sa.
- 7 Doduru nana beku si kote tava umumu beto;
 doduru nana vinariponi pa Zelepade si kote
 ta sulu pa nika;
 kote huara i Rau sari doduru nana beku.
 Sina vagi vinariponi si asa koari na tinabara
 tadi na maqota pa vinahesi beku*,
 ke kote tavetavete ni tugo ri nana kana gua
 na tinabara tadi na maqota.”
- 8 Gua ke kote kabu meke lukalukana si arau;
 kote lopu sage sadolo si arau meke ene
 dododohoqu mo.
 Kote kabu guana siki pinomo si arau
 meke kunikunisi guana duduru.
- 9 Ura sa bakora koa sa si kote tasuna pude ibu;
 meke kote kamo la koe Ziuda sia.
 Kote kamo hokara la pa sasada tadi qua tinoni,
 sapu pa Zerusalema mo.

Sari Kana si Tata Kamo La pa Zerusalema

* **1:7** Vagi tinabara si arini pa vinahesina sa beku maqota Asera^d.

10 Lopu tozini sari mami kana pa Qati sapu ta
huara sa popoa Sameria,
lopu kabu hokara tu.

Pa Beti Opira*

si mu topili pa kavuru pude vata dogoro nia
sa sua tinalotaña.

11 Ene hola, dododoho meke kurekure,
gamu pu koa pa Sapira*.

Arini pu koa pa Zanani*

si matagutu pude vura mae.

Beti Ezeli si korapa koa talotaña;
sina sa dia zuka si ta vagi palae pa dia vetu.

12 Sarini pu koa pa Maroti si soliñi pa tinasigitu,
aqa ta salaña,

sina tinahuara si ele mae gua koe Zihova,
sa sasada pa Zerusalema ba ele kamoa sa.

13 Gamu pu koa pa Lakisi,

pusi lani koari na hose sari totopili varipera.

Gamu podalae ni sari sinea

sapu keha luli ari pa Zerusalema pa Zaione,
ura sa sineke tinarae te Izireli,
si ta dogoro vagi koa gamu.

14 Gua ke kote vala vinariponi luluara si gamu
koari pa Moreseti Qati.

Sa vasileana pa Akizibi* si kote sekesekai ni
sari na banara pa Izireli.

15 Keke kana mataqarana si kote va raza ni Rau
koa gamu pu koa pa Maresa.

* **1:10** Beti Opira sa ginguana sa vetu tana kavuru. * **1:11** Sa
ginguana Sapira si na popoa leleana. * **1:11** Sa zinama Zanani
pa Hiburu si mamalainina sari zinama "Vura mae" pa Hiburu.

* **1:14** Sa ginguana sa pozana Akizibi si sinekesekai.

Asa pu na tie tuturaña pa Izireli
 si kote la tome pa Adulamu.*
 16 Neri i sari batumia pa tinalotaña;
 kaboi sari koburu sapu tataru ni gamu.
 Neri va golu beo gamu gua ri na kurukuru
 tapuru pu gani tomaté,
 ura na kote ta vagi taloa sari mia koburu pa
 tinaraovo.

2

*Sa Vinakilasa Tadirini pu Nonovali sari Tie
 Malana*

¹ Madi talotaña si arini pu roverove hata ki-naleana,
 koa rini pu kuhana pa dia teqe!
 Pana kalalasa mae sa munumunu si tavete vura
 nia mo rini
 sina ari dia niniranira pude tavetia.
² Totoso hivani rini sari na inuma si tuqe vagi mo
 rini;
 meke totoso okoroni rini sari na vetu si
 sekesekai ni rini pude dia.
 Pa hahanana gua asa si vatasuna i rini sari tie
 meke sari turanadia pude loke dia.
³ Gua ke, zama se Zihova:
 “Na tinahuara si va nama ia Rau pude tavete
 atu nia koa gamu,
 sapu lopu kote boka harupu pule ni gamu si
 gamu.
 Lopu kote ene va titie pule si gamu,
 ura na totoso tasuna si kote kamo koa gamu.

* **1:15** 1 Samuel 22:1

- ⁴ Pa rane asa si kote va sisire ni gamu rina tie si
gamu;
kote nonovala gamu rini koasa kera
lukalukana hie:
Ta huara hokara sa nada popoa;
sari tinago pepeso tadi na tinoni Izireli si
vari hia ni ri na kana.
E Tamasa tu vagi pania!
Na hia la nia Sa koari nada kana,’ gua.”
- ⁵ Gua ke loke tie pa tuti mia gamu
si kote koa koasa vinarigara te Zihova
pude vagi hinia koa sa pepeso.
- ⁶ “Lopu korokorotae,” gua sari dia poropita.
“Lopu korokorotae ni sari tinitona gua arini;
na lopu kote kamo gami na kinurekure si
gami,” gua.
- ⁷ Vea, leana pude ta zamae la koasa butubutu te
Zekopi si guahe:
“Vea, bugoro sa Maqomaqo te Zihova?
Hoke boka taveti Sa sapu gua arini?”
“Vea, lopu tavete va leana tu sari Qua zinama
la koa sa pu tonoto nana hahanana?”
- ⁸ Ba olaña se Zihova koa gamu: “Hoke gasa vura
si gamu guana keke kana.
Saputu vagi gamu sari pokon arilaedi tadi na Qua
tinoni pu ene hola,
arini pu rane gamu si gamu,
kekenono gua sa totoso sapu pule mae sari
tie pa vinaripera,
meke balabalaia rini sapu loke kana boka
raza i.
- ⁹ Hadu vurani gamu sari naboko tadi Qua tinoni
koari dia vetu leleadi.

Meke vagi pani gamu sari pepeso pu hiva poni
 lani Rau
 koari dia koburu pude na dia tinago ninae
 rane.

¹⁰ Gasa turu, mamu taloa!

Ura lopu na mia magomagogosoana sa
 popoa hie,
 na ele tava boni si asa,
 ele ta ɻovala, hola nia sapu kote boka tava
 leana pule,” gua.

¹¹ Be na tie kokoha meke sekesekai si mae meke
 zama,
 “Kote korokorotae poni gamu rau pude ari
 mia soku vaeni meke bia,” gua,
 si kote asa hokara sa poropita sapu garodi
 koa gamu na tie hire!

¹² Zama se Zihova, “Kei Zekopi, na kote hinokara
 varigara puleni gamu Rau;
 gamu ka visavisa mia pa Izireli pu koa hola
 mia si kote hinokara varigara puleni gamu
 Rau.

Kote vagi varigara ni gamu Rau guana sipi pa
 bara,
 guana rovana sipi pa pezara duduli;
 sa popoa tamugamu si kote siŋi pule ia na
 tie.”

¹³ Zihova pu ene vura kekenu kote turan̄i si arini;
 kote tukele pania rini sa sasada tadi kana
 meke vura taloa dia koari na popoa pa seu.

E Zihova sa dia Baŋara si kote ene gua pa
 kenudia.

3

Gegesi sa Poropita Maika sari na Koimata pa Izireli

- ¹ Meke zama si arau,
 “Va avoso, gamu na koimata te Zekopi,
 gamu na bañara pa butubutu Izireli.
 Gamu si pada pude tumae nia sa ɳinoɳo.
- ² Ba kana hola ia gamu sa lineana meke
 tataru nia gamu sa kinaleana;
 hiko pani gamu sari na likakalae koari na Qua
 tinoni guana sapu teuru pani gamu sari
 kapudi,
 meke sari masa pa susuri dia;
- ³ tavete guana sapu henä i gamu sari masadi ri
 Qua tinoni,
 sira pani gamu sari kapudi
 meke moku va umumu i gamu sari susuridi;
 kubokubolo i gamu guana masa pa raro.”
- ⁴ Beto meke kote kabu vura la koe Zihova si
 gamu,
 ba lopu kote olaɳa gamu Sa.
 Pa totoso asa si kote tome ia Sa sa Isumatana koa
 gamu
 koa gua koasa kinaleana sapu tavetia gamu.
- ⁵ Hiera gua si zama nia e Zihova:
 “Sapu la gua koari na poropita
 pu turaɳa va seu i sari Qua tinoni,
 be poni ginani keke tie,
 si kote zama vura la nia rini sa ‘binule’ koa
 sa;
 be lopu ta poni ginani rini,
 si kote leveni tinasuna rini.
- ⁶ Gua ke na boɳi si kote kamo koa gamu,

- sapu loke Qua inavoso koa ia,
 meke na hinuporo sapu loke pinutagitana.
 Kote lodu goren na rimata sari na poropita,
 meke sa rane si kote huporo mo koa rini.
- ⁷ Sari matemateana si kote kurekure
 meke sari tie vakuvakutae si kote tome.
 Ari doduru arini si kote nobi rini sari isumatadia
 sina loke inolaña si vagi rini koa sa Tamasa.”
- ⁸ Ba sapu arau hie, si sinj au na ɻiniranira,
 koasa Maqomaqo te Zihova,
 meke turanæ ɻinono meke minataqara,
 pude zama vura nia koe Zekopi sa nana sineke
 tinarae,
 meke koe Izireli sa nana sinea.
- ⁹ Avosia si hie, gamu na koimata pa butubutu te
 Zekopi,
 gamu na tie tuturana pa butubutu te Izireli,
 pu hakohako nia sa ɻinono
 meke va sea i sari doduru sapu tonotodi;
- ¹⁰ pu kuria sa popoa Zaione pa sineke va mate
 tie,
 meke sa Zerusalem pa tinavete kaleadi.
- ¹¹ Vilavilasa sari koimata luli gua pa tinabara
 golomo,
 sari nana hiama si va tumatumae luli gua pa
 tinabara,
 meke sari nana poropita si tozi dinogodogorae pa poata.
- Gua ba kalavaræ si arini koe Zihova meke zama,
 “Vea, lopu koa turanæ gita tu e Zihova si gita?
 Na loke tinasuna tugo si kote raza koa gita,”
 gua.
- ¹² Gua ke, koa gua koa gamu,
 sa popoa Zaione si kote ta geli guana inuma,

Zerusalem si kote ta evanae na kobi remoremo,
sa toqere sapu hake ia sa Zelepade si kote
hiqohiqo tamunia.*

4

Sa Binañara te Zihova pa Doduruna sa Kasia Popoa

(Aisea 2:2-4)

¹ Koari na rane mumudi
si kote ta evanae na nati toqere pule koari na
toqere, sa toqere tanisa Vetu te Zihova;
kote ta ovulu sage holani sa sari na toa,
meke kote totolo nuquru la koa sa sari na tie.

² Soku butubutu si kote mae meke zama guahe,
“Mae, mada sage la koasa toqere te Zihova,
la koasa Vetu Tanisa Tamasa te Zekopi.

Kote va tumatumae gita Sa koari Nana ha-
hanana,
pude boka ene si gita pa Nana sirana.”

Sa tinarae si kote vura gua pa Zaione,
sa zinama te Zihova si kote vura pa
Zerusalem.

³ Kote na tie varipitui si Asa pa vari korapadi rina
tinoni
meke va noso vinari tokei koari na butubutu
niniradi pa seu meke tata.

Kote tavetavete ni rini sari dia vedara pude gel
ni pa pepeso pude lelete,
meke sari dia hopere si pude ta evanae na
magu kotokotoana lelaña huda vaeni.

Na butubutu si lopu kote la raza ia si keke
butubutu,

* **3:12** Zer 26:18

babe va namanama pude pule la pa vinar-
ipera.*

- ⁴ Doduru tie si kote habotu pa kauruna sa nana
vaeni
meke pa kauruna sa nana huda piqi,
meke loke tie kote va matagutu i,
ura e Zihova Tadi na Qeto Minate si ele
zama.*

- ⁵ Doduru butubutu si mani ene
pa korapa pozana sa dia tamasa;
ba gita si kote ene pa korapa Pozana e Zihova
sa nada Tamasa ninae rane ka rane.

Kote Pule pa Tinaraovo se Izireli

- ⁶ Zama vura guahe se Zihova, “Koasa rane asa,
sari na ike si kote vagi varigara ni Arau;
kote varigarani Arau sarini pu ta raovo
meke arini pu vata lotaṇa i Arau.

- ⁷ Sarini pu ike si kote va somana i Arau koari ka
visavisa Qua tinoni koa holadi,
arini pu ta hadu taloa si kote na butubutu
ninirana.

Kote bāñara ni e Zihova si arini pa toqere Zaione
podalae koasa rane asa meke ninae rane ka
rane.

- ⁸ Ba agoi, na vetu hakehakei ululumu tadi na sipi,
na vasina ḥin̄iramu te Zerusalema pa
Zaione,
sa mua ḥin̄iranira koana si kote ta vatu pule koa
goi;
sa binañara si kote mae koasa vasileana pa
Zerusalema.”

- ⁹ Na vegua ke kabu va ululae si agoi kamahire?

* **4:3** Zol 3:10 * **4:4** Zak 3:10

Vegua na loke mua bañara?

Na ele mate sa mua tie totoli pa binalabala,
ke tasigiti guana barikaleqe podopodona si
agoi?

¹⁰ Kei gamu na tinoni pa Zerusalema pa Zaione,
solin̄i pa tinasigiti,
guana barikaleqe korapa podopodona,
ura kaqu luara ia gamu sa vasileana lavata hie
pude la va turu ipi pa vasina pezarana.

Kote la pa Babiloni si gamu;
vasina si kote ta harupu si gamu.

Vasina kote holu vurani gamu e Zihova
vura koari limadia ri na mia kana.

¹¹ Ba sapu kamahire si soku butubutu
si varigara pude raza igo.

Zama guahe si arini, “Vekoa pude mani tava
boni,
madi qetu sari matada koasa sapu ta evana
pa Zaione!”

¹² Ba lopu tumae nia rini
sa binalabala te Zihova;
lopu va bakala ia rini sapu sa hiniva Tanisa si
pude va kilasa i,
Asa pu varigarani guana huiti la koasa
vasina paqapaqahana qaqaloto.

¹³ Zama se Zihova, “Gasa turu, mamu sekeni sari
qaqaloto, kei gamu na tinoni pa Zaione,
ura na kote ponini gamu kikiho aeana Arau;
na ola nene hose boronizi si kote ponini gamu
Arau
meke kote va moku umumu i gamu sari soku
butubutu.”

Kote vala ni gamu koe Zihova sari dia tinago ta
hinikodi,
dia tinagotago si kote la koasa Bañara pa
doduruna sa popoa pepeso.

5

¹ Va nama i sari mua tie varipera, agoi na
vasileana tadi tie varipera,
ura ele vari likoho ni gita rini.

Kote seke ia rini sa bañara pa Izireli
na kolu kote seke nia rini sa paparana.

*Va Tatara nia Tamasa sa Pinodo Tanisa
Bañara pa Betilihema*

² Zama se Zihova, “Ba agoi, Betilihema Eparata,
agoi si keke butubutu hitekemu pa Ziuda,
ba koa goi si kote va vura ia Rau
si Asa sapu kote Bañara nia sa butubutu Izireli,
sa tutina Sa si mae guana tu pukerane,
pa totoso sapu pukerane hola.”*

³ Gua ke sa butubutu Izireli si kote ta veko la
koari nana kana
osolae kamo sa totoso pude podopodo si asa
pu korapa ta sigiti,
meke pa totoso asa kote pule mae sari turanada
ta raovodi
pude somana pule koari na tie Izireli.

⁴ Kote turu si Asa meke sepati nia sa Nana rovana
sipi
pa korapa ninirañira te Zihova,
pa korapa Pozana tolavaena sa Bañara Zi-
hova sa Nana Tamasa.

* **5:2** Mt 2:6; Zn 7:42

Meke pa totoso asa si kote koa pa binule meke
 lopu matagutu si arini, ura sa Nana lina-
 vata
 si kote kamo la pa doduruna sa popoa
 pepeso.

⁵ Meke kote na dia binule si Asa,
 pana mae rapata ia sa qeto minate Asiria sa nada
 popoa

meke ene nuquru gua koari nada vasileana
 niniradi.

Kote garunu lani gita sari doduru tie tuturana
 meke sa qeto minate varipera pude la raza
 i.

⁶ Pa vedara kote bañara nia rini sa popoa Asiria,
 na vedara ta lobusu vurana kote kopu nia si
 pa popoa te Nimirodi.

Sa Bañara sapu sa sepati pa butubutu Izireli si
 kote harupu gita koari pa Asiria
 pana mae rapata ia sa sa nada popoa
 meke ene nuquru pa nada voloso.*

⁷ Sari ka visavisa tie koa holadi te Zekopi si kote
 koa pa vari korapadi ri soku butubutu
 guana puni sapu maena koe Zihova,
 guana ruku pa duduli,
 sapu lopu kote lavelave nia sa tie
 babe hukata ia.

⁸ Sari ka visavisa tie koa holadi te Zekopi si kote
 koa dia pa vari korapadi ri na butubutu,
 pa vari korapadi ri soku tinoni,
 guana laione koari na kurukuru pinomo pa
 soloso,
 guana tuna laione koari na rovana sipi,
 sapu va matei sa meke ganigani gana

* **5:6** Zen 10:8-11

- meke loke tie si boka la harupi.
- ⁹ Sa limamu si kote ta ovulu sage pa minataqara
koari mua kana,
meke doduru pu kana igo si kote tava mate.
- ¹⁰ Zama vura gua se Zihova, “Koasa rane asa,
si kote ya mate i Arau sari mia hose
meke huara i sari mia totopili varipera.
- ¹¹ Kote huari Rau sari vasileana lavata pa mia
popoa
meke huara goreni sari mia vasidi ɳinjiradi.
- ¹² Kote huari Rau sari mia tie sabusabukae
pude lopu kote boka pela pule tie si gamu.
- ¹³ Kote huari Rau sari mia kineha ta peqodi
meke sari dedegere patu hopedi pa vari
korapa mia;
pude lopu kote todoŋo pule si gamu
koari na tinavete pa limamia.
- ¹⁴ Kote rabutu pani Rau pa vari korapa mia sari
na beku kinehana sa tamasa barikaleqe
sapu se Asera
meke huari sari mia vasileana lavata.
- ¹⁵ Kote tubehe hobequ si Arau pa binugoro meke
tinaŋaziri
koari na butubutu baŋara sapu lopu va tabe
mae koa Rau.”

6

Pitu ia Zihova se Izireli

- ¹ Va avoso la koasa zinama te Zihova:
Turu sage mae gamu, mi tozia sa mia vivinei pa
kenudi ri na toqere;
mani avosia ri na toa sapu nasa si hiva tozia
gamu.

- 2** Va avoso, gamu na toqere, avosi sari zinutu te Zihova;
 va talinā gamu, vasina sapu sokirae ninae rane sa popoa pepeso.
 Ura e Zihova si zutu ia sa Nana butubutu tinoni;
 na zinutuna Izireli si paleke mae nia Sa.
- 3** “Gamu na Qua tinoni, nasa si tavete va sea atu nia Arau?
 Na pinaleke sa si va mamatanī gamu Rau?
 Olana Au.
- 4** Arau turanā vurani gamu pa Izipi
 meke harupu gamu koasa popoa pinausu asa.
 Arau garunu atu nia se Mosese pude turanā gamu,
 meke gua tugo sari Eroni meke e Miriami.*
- 5** Gamu na Qua tinoni, balabala pule la ia
 sapu hiva tavetia e Balaki sa banara pa Moabi
 meke sa inolana te Belami sa tuna koreo e Beoro.
 Balabala ia sa hinebala tamugamu pa Sitimi
 kamo la pa Qiliqali,
 pude mi tumae ni sari tinavete tonotodi te Zihova.”*

Gua sapu Okoro nia e Zihova

- 6** Na sa si kaqu paleke la nia rau pa kenuna e Zihova,
 meke la todono pa kenuna sa Tamasa ulu-luna?
 Kaqu paleke la ni rau pa kenuna Sa sari vinuku-vukihi va uququ,

* **6:4** Ekd 4:10-16, 12:50-51, 15:20 * **6:5** Nab 22:2 kamo hinia 24:25; Zos 3:1 kamo hinia 4:19

turaŋae tuna bulumakao sapu keke vua-
henidi?

- ⁷ Vea, kote qetu ni e Zihova sari tina na tina sipi
kokoreo,
meke manege puta tina ovukuna sa oela?
Vea, kaqu va vukivukihi nia rau sa tuqu kenuna
pude vulasa pani sari qua sinea,
sa vuana sa tiniqu koari na sinea tanisa
maqomaqoqu?

- ⁸ Lokari, ele va dogoro nigo Sa gua sapu leana.
Ke nasa si okoro nia e Zihova koa goi?
Pude tavetia gua sapu toŋoto meke vata dogoro
nia sa tataru
meke pude ene turaŋia sa mua Tamasa pa
pinamaŋa.

- ⁹ Saripu pamaŋa nia sa Pozana e Zihova si tagoa
sa ginilagilana lohina.
Va avoso! E Zihova si korapa titioko la koasa
vasileana lavata,
“Balau nia sa kolu sekesekse meke sapu Asa
pu garunu nia.

- ¹⁰ Kei butubutu kaleanamu, vea kaqu muliŋini tu
Arau,
sari mua tinagotago hinikodi
meke sari padapada kokohadi, sapu ta lev-
eidi?

- ¹¹ Vea kaqu taleoso nia Rau sa tie sapu padapada
pa sikele kokohana,
sapu tavetavete ni sari mamamata koko-
hadi?
Vea, kaqu va maluara ia Arau sa tie padapada pa
sikele kokohana,
sapu tago huneke sapu koaia mamamata
kokohadi?

- 12 Sari nana tie tagotagodi si hoke variva mate;
 sari nana tinoni si na tie kokohadi
 meke sari meadi si tumaedi zama sekesekai.
- 13 Gua ke, ele podalae huara gamu Arau,
 pude va ñovala gamu koa gua koari na mia
 sinea.
- 14 Kote hena si gamu ba kote lopu deña;
 sa tiamia si kote kokoba eko mo.
 Kote kopu si gamu ba loketona si kote va naqiti
 ia gamu,
 sina saripu naqiti gamu si kote valani Rau
 koasa vedara.
- 15 Kote lelete si gamu ba lopu kote pakepakete;
 kote munala vua olive si gamu ba lopu kote
 tavetavete nia gamu sa oela,
 kote neti qurepi si gamu ba lopu kote napo
 ia gamu sa vaeni.
- 16 Sari tinarae te Omiri sa bañara si kopuni gamu
 meke sari doduru hahanana tanisa tutina e
 Ehabi sa banara,
 meke luli gamu sari dia vina turu.
 Gua ke kote valani gamu Arau pa tinahuara
 meke sari mia tinoni si kote ta hakohakoe
 koari doduru tie;
 kote tava sisirei si gamu koari na votiki
 butubutu.”*

7

Sa Hahanana Kaleana te Izireli

- 1 Kei, na tinalotona nomana si taqarau!
 arau si guana tie oviana sapu pudiki vuvua pa
 mudi totoso pakepakete

* **6:16** 1 Ban 16:23-34, 21:25-26

- sapu pudiki sapu ta veko holadi pa inuma
vaeni;
meke loke kata qurepi si koa hola pude boka
hena ia,
lopu keke piqi sapu saganana gua sapu
okoroni rau.
- ² Sari tie madidi pu vahesia sa Tamasa si ele ta
vagi taloa koasa popoa;
lopu keke tie tonotona si koa hola.
Doduru tie si aqa seke va mate tie mo;
hopeke hukue vagi mo rini sari tasidia.
- ³ Karua lima beto si bokabokadi pude tavete va
kaleana;
sa banara si tepa vinariponi,
sa tie varipitui si va tabe tinabara golomo,
sari tie nomadi si tozia mo gua sapu hivani
rini,
doduru arini si ele variva egoi beto koari na
tinavete kaleana.
- ⁴ Sa tie sapu leana hite koa rini si guana
hilububuku,
sa tie sapu tonotona vasinahite si guana
barabara rakihi.
Sa rane sapu korokorotae nia ri na mia poropita
si ele kamo,
sa rane sapu kote mae va kilasa gamu sa
Tamasa.
Kamahire sa totoso pude vari nunali sari tie.
- ⁵ Lopu ranę ia si keke turanamu;
lopu ronu ia si keke mua baere.
Koasa loamu sapu eko turania goi
ba va balau koari mua zinama.
- ⁶ Ura sa tuna koreo si lopu pamanę nia sa
tamana,

sa tuna vineki si kana ia sa tinana,
 sa barikaleqe vaqura si toke ia sa sa tinana sa
 nana palabatu,
 sari kana tanisa tie si arini pa nana tatamana
 soti mo.*
 7 Ba sapu arau, arau si va hakehakei va nono nia
 se Zihova,
 aqa va nono nia arau sa Tamasa, sa qua
 Hinarupu;
 na kote va avoso au sa qua Tamasa si arau.

Na Hinarupu si Paleke Mae nia e Zihova

8 Agoi na qua kana, mu lopu hegere nia sa qua
 tinahuara!
 Ele hoqa tugo si arau, ba kote gasa turu pule
 qua.
 Habotu tugo pa hupohuporona si arau,
 ba e Zihova si kote na qua kalalasa.
 9 Sina ele tavete va sea la si arau koa Sa,
 ke kote va kamoa mo rau sa tinañaziri te
 Zihova,
 osolae toketoke nau Sa si arau
 meke va kilasi Sa sari kana pu tavete va
 kaleana mae koa rau.
 Kote turanā vura la ni au Sa pa kalalasa;
 meke kote dogoria arau sa Nana tinoñoto.
 10 Meke kote dogoria sa qua kana
 meke kote kurekure toa nana,
 asa sapu zama guahe koa rau,
 “Avei se Zihova sa mua Tamasa?” gua.
 Pa mataqu soti kote dogoria rau sa nana hinoqa;
 sapu kamahire mo ba kote ta neti gore si asa
 guana kosiri pa sisirana.

* **7:6** Mt 10:35-36; Lk 12:53

- 11 Sa rane pude kuri pule i sari mia goba si kote
kamo,
sa rane pude hoda i sari mia voloso.
- 12 Koasa rane asa si kote kamo pule mae sari tie
koa goi
mae gua pa Asiria meke sari vasileana lavata
pa Izipi,
podalae pa Izipi meke kamo la pa Ovuku Iu-
paretisi
kote mae gua pa seu koari na kolo lamana
meke koari na toqere.
- 13 Sa popoa pepeso si kote guana qega koa gua
koari na kinaleana tadi na tie pu koa
vasina.

Sa Tataru te Zihova pa Izireli

- 14 Kei Zihova, Mu kopu ni sari Mua tinoni koasa
Mua kolu hodu,
sari sipi sapu tago i Agoi,
sapu koa teledia pa soloso,
koari na inuma duduli masurudi.
Vekoi madi hena va deña dia pa Basani meke
Qileadi
gugua koari na totoso pukerane.
- 15 Olañi e Zihova si arini, “Gugua koari na rane
totoso vura gamu pa Izipi,
si kote va dogoroni Arau sari Qua tinavete
variva magasadi.”
- 16 Kote dogori ri na butubutu meke kurekure,
na doduru dia ɻiniranira si kote ta vagi
palae.
Kote tuku ni limadi rini sari nuzudia
meke kote nuli sari taliñādia.
- 17 Kote mea kavuru si arini guana noki,

- guana kurukuru sapu ɣame pa pepeso.
 Kote neneqaradi meke vura koari dia bae;
 kote matagutu meke taliri la koe Zihova nada
 Tamasa,
 meke kote matagutu nigo rini si Agoi.
- 18 Esei si na Tamasa gugua Agoi,
 sapu taleoso ni sari sinea meke vulasa pani
 sari kinaleana
 koari ka visavisa tinoni koa holadi pu na
 Mua tinagotago?
- Lopu koa bugoro eko lamo si Agoi
 ba qetu nia Goi pude vata dogoro nia sa
 tataru variva tukana.
- 19 Kote tataru puleni gami Goi si gami;
 kote neti goreni Agoi sari mami sinea
 meke buli lani pa lamana peava sari mami
 kinaleana.
- 20 Kote vata dogoro nia Agoi koe Zekopi sa Mua
 tataru nabuna sapu loke kokoina,
 meke vata dogoro nia sa Mua tataru variva
 taleosae koe Ebarahami,
 gua sapu zama tokotokoro nia Agoi koari tama-
 mami
 koari na rane pukerane la.

**Buka Hope
The Holy Bible in the Roviana language of the
Solomon Islands
Buk Baibel long langguis Roviana long Solomon
Islands**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Roviana

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

2a5324ac-61e8-5e5b-b226-f3d15850d7c5